Magiczny Kraków

Ochrona pracowników przed polami elektromagnetycznymi – nowe przepisy

2018-01-02

Wszystkie kraje Unii Europejskiej, z dniem 1 lipca 2016 r. obowiązuje Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/35/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na zagrożenia spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi) (dwudziesta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) i uchylająca dyrektywę 2004/40/WE.

Kliknij tutaj: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32013L0035

W ślad za tym, 1 lipca 2016 roku, w Polsce, weszło w życie Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na pole elektromagnetyczne. Kliknij tutaj: http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20160000950

Rozporządzenie definiuje zagrożenia elektromagnetyczne jako szkodliwe dla zdrowia, niebezpieczne lub uciążliwe skutki bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania pól elektromagnetycznych (PEM), powstające w przestrzeni pracy ze względu na m.in bezpośrednie skutki biofizyczne oddziaływania PEM na organizm człowieka, obejmujące:

– skutki termiczne – ogrzanie tkanki przez pochłoniętą energię PEM;

– skutki nietermiczne, czyli: pobudzenie mięśni, nerwów lub narządów zmysłów, które mogą mieć szkodliwy wpływ na zdrowie psychiczne lub fizyczne; pobudzenie narządów zmysłów może prowadzić do przejściowych objawów, takich jak zawroty głowy czy wrażenia wzrokowe, mogące powodować przejściowe uciążliwości lub wpływać na funkcje poznawcze lub inne funkcje mózgu lub mięśni, przez co mogą wpływać na zdolność do bezpiecznego wykonywania pracy.

Pola elektromagnetyczne mogą powodować powstawanie rożnych dolegliwości (subiektywnych i obiektywnych) u pracownika w zależności od natężenia pola i częstotliwości.

Dolegliwości subiektywne:

- osłabienie ogólne,
- utrudnienie koncentracji uwagi,
- osłabienie pamięci,
- łatwość męczenia się praca umysłową,
- ospałość w ciągu dnia i zaburzenia snu w ciągu nocy,
- drażliwość nerwowa,
- bóle i zawroty głowy,
- nadmierna potliwość lub suchość dłoni i stóp,

- dolegliwości sercowe np. uczucie ucisku, kłucia,
- dysfunkcje ze strony układu pokarmowego.

Dolegliwości obiektywne:

- objawy ze strony układu nerwowego (stany neurasteniczne, nerwice wegetatywne, drżenie rąk, zmiany czynności bioelektrycznej mózgu ujawniające się w zapisie EEG),
- zmiany w narządzie wzroku,
- objawy ze strony układu sercowo-naczyniowego (obniżenie ciśnienia krwi, zwolnienie akcji serca, , zmiany czynności bioelektrycznej serca ujawniające się w zapisie EEG),
- zmiany we krwi i w układzie krwiotwórczym,
- objawy ze strony układu hormonalnego.

Pracodawca jest zobowiązany do wyznaczenia stref: bezpiecznej i ochronnych (pośredniej, zagrożenia i niebezpiecznej). Zabronione jest zatrudnianie w zasięgu pól elektromagnetycznych o natężeniach przekraczających wartości dla strefy bezpiecznej (do 7 V/m) pracowników młodocianych, użytkownik aktywnych lub pasywnych implantów medycznych, osób, u których stwierdzono przeciwskazania do wykonywania pracy w warunkach narażenia oraz kobiet w ciąży, ponieważ pola elektromagnetyczne są traktowane jako czynnik zaburzający rozrodczość (o działaniu genotoksycznym lub teratogennym).

Pracodawca zobowiązany jest eliminować zagrożenia elektromagnetyczne, uwzględniając wszelkie dostępne środki techniczne, ograniczające emisję PEM u jego źródła lub ograniczające narażenie na PEM, a jeżeli jest to niemożliwe, zastosować środki ochronne ograniczające te zagrożenia w inny sposób, przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki.

(Opracowano na podstawie: „*BHP w Praktyce*” B. Rączkowski, ODDK, Gdańsk 2016; „*Efekty biologiczne indukowane oddziaływaniem pola elektromagnetycznego*” J. Kaszuba-Zwoińska, J. Gremba, B. Gałdzińska-Calik, K. Wójcik-Piotrowicz, P.J. Thor, Przegląd Lekarski nr 2015/72/11).